

פרשת כח תבוא תש"פ בעניין שמחה

לעי"נ שיינדל בת גרשון ע"ה

דברים פרק כח פסוק מז
אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹב כָּל :

רמב"ם הלכות לולב פרק ח הלכה טו
השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובהאבת האל שצוה בהן, עבודה גדולה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו שנאמר (דברים כ"ח) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב, וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתכבד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה, ועל זה הזהיר שלמה ואמר אל תתהדר לפני מלך. וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המכובד העובד מאהבה, וכן דוד מלך ישראל אמר (שמואל ב' ו') ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני, ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה' שנאמר (שמואל ב' ו') והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה'. בריך רחמנא דסייען.

רמב"ם הלכות יום טוב פרק ו הלכה כ
כשאדם אוכל ושותה ושמח ברגל לא ימשך ביין ובשחוק ובקלות ראש ויאמר שכל מי שיוסיף בזה ירבה במצות שמחה, שהשכרות והשחוק הרבה וקלות הראש אינה שמחה אלא הוללות וסכלות ולא נצטוינו על ההוללות והסכלות אלא על השמחה שיש בה עבודת יוצר הכל שנאמר (דברים כ"ח) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב (מרב כל) הא למדת שהעבודה בשמחה, ואי אפשר לעבוד את השם לא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך שכרות.

<p>רמ"א אורח חיים הלכות לולב סימן תרס"ט [...] ועוד נהגו במדינות אלו להוציא בשמחת תורה ערבית ושחרית כל ספרי תורה שבהיכל ואומרים זמירות ותשבחות, וכל מקום לפי מנהגו. ועוד נהגו להקיף עם ספרי התורה הבימה שבבית הכנסת, כמו שמקיפים עם הלולב, (יא) והכל משום שמחה.</p>	<p>משנה ברורה (שם) (יא) משום שמחה - כתב מהרי"ק בשם רב האי גאון בשורש ט' יום זה רגילים אצלנו לרקד בו אפילו כמה זקנים בשעה שאומרים קילוסים לתורה וכו' ולכן יש להתאמץ בזה לרקד ולזמר לכבוד התורה כמו שכתוב גבי דהע"ה מפזז ומכרכר בכל עוז לפני ד' וכ"כ משם האר"י ז"ל והעידו על האר"י ז"ל שאמר שהמעלה העליונה שהשיג באה לו ע"י שהיה משמח בכל עוז בשמחה של מצוה וגם על הגר"א ז"ל כתבו שהיה מרקד לפני הסי"ת בכל כחו :</p>
---	---

ספר מסילת ישרים פרק יט
הב' הוא השמחה, והוא עיקר גדול בעבודה, והוא מה שדוד מזהיר, ואומר (תהלים ק'): עבדו את ה' בשמחה בואו לפני ברננה. ואומר (שם ס"ח): וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלהים וישישו בשמחה, וארז"ל (שבת ל'): אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה של מצוה, ועל הפסוק שזכרנו למעלה עבדו את ה' בשמחה, אמרו במדרש (מדרש ש"ט): א"ר כשתהיה עומד לפני להתפלל יהא לבך שמח עליך שאתה מתפלל לאלהים שאין כיוצא בו, כי זאת היא השמחה האמתית שיהיה לבו של אדם עלו, על שהוא זוכה לעבוד לפני אדון יתברך שאין כמוהו, ולעסוק בתורתו ובמצותיו שהם השלימות האמתית והיקר הנצחי, ואמר שלמה במשל החכמה (שה"ש א'): משכני אחריד נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך, כי כל מה שזוכה האדם ליכנס יותר לפניו בחדרי ידיעת גדולתו יתברך יותר תגדל בו השמחה, ויהיה לבו שש בקרבו. ואומר (תהלים קמ"ט): ישמח ישראל בעושי בני ציון יגילו במלכם.

ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה כד
והכלל, שצריך להתגבר מאד בכל הכחות, להיות אך שמח תמיד. כי טבע האדם למשוך עצמו למרה שחורה ועצבות, מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורים. ע"כ צריך להכריח את עצמו בכח גדול, להיות בשמחה תמיד, ולשמח אי"ע בכל אשר יוכל, ואפי' במילי דשטותא. אף שגם לב נשבר הוא טוב מאד, עכ"ז הוא רק באיזו שעה. וראוי לקבוע לו איזה שעה ביום, לשבר לבו ולפרש שיחתו לפניו ית', כמובא אצלנו. אבל כל היום כולו, צריך להיות בשמחה. כי מלב נשבר בקל יכולין לבא למרה שחורה, יותר מאשר יכולין ליכשל ע"י שמחה ח"ו, לבא לאיזה הוללות ח"ו. כי זה קרוב יותר, לבא מלב נשבר למרה שחורה. על כן צריך שיהי' בשמחה תמיד, רק בשעה מיוחדת יהי' לו לב נשבר :

ליקוטי הלכות בכור בהמה טהורה סימן ט
[כ] כי יש ששמחת יראת העניש נופל לעצבות חס ושלום ולפעמים לכפירות חס ושלום פמצי בנפשים רבים פשושין על ספרי מוסר שמד ברין מלצם הענישים הם פאין לעצבות חס ושלום וכו' ונפלים יותר חס ושלום וכו'. וזה הנה פונת הקון להפיל את ישראל חס ושלום, אבל מרדכי הוא בחינת שכל עליון ונורא כל כך שיכול להכניס יראת העניש עד שיבאו לידי שמחה עצומה על ידי גדל העצות שנותן לכל אחד בעמק נפילתו שייכל למצא את ה' יתברך עד שיהיה בשמחה וזה עקר תקנתו. ועל כן בסוף התוכחה שהיא יראת העניש פתיב, תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה וכו'. והבן היטב כי זה העקר שלא יפל על ידי יראת העניש רק מפחד העניש יתחזק לקיים דברי הצדיקים אמתיים שמזהירין את הגרוע שפגרועים להיות בשמחה בהנקדות טובות שמוצא בעצמו עדין פמבאר על פסוק אַזְמַרְה וְכוּ' וכו' (בסימן רפ).